

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Točaj XXXII.

V Ljubliani 18. mal. travna 1879.

List 16.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov keršanstva. II.

6. Sv. Veronika Giuliani.

Po vertih in travnikih bi ne bilo tako lepo, ko bi rastle povsod enake cvetlice, vse ene rasti in barve; velika različenost jih dela našemu očesu še le prav prijetne. Enako je v rajskem vertu bogoljubnih otrok. Duh Božji ne deli vsim enakih darov; vsak otrok dobi toliko, kolikor mu je treba za tisti stan, za kateri ga je Bog odločil. Eden prejme milost, da more prav veliko preterpeti s keršansko poterpežljivostjo; drugi, ki je ravno imenitnega rodú, dobi milost prave ponižnosti; tretji čuti priserčno nagnjenje do molitve in premišljevanja, da se celó zgoda prav po otročje z Bogom pogovarja itd.

Tudi sv. Veroniki je Bog dajal že v prvi mladosti prav posebne, nenavadno velike milosti. Komaj je na svet prišla, že je bila nekako vsa drugačna, kakor so navadni otroci; ni kričala, ni se jokala, materi ni bila kar nič nadležna; kar so hoteli, naredili so ž njo. Vsakemu človeku se je nasmehljala in vedno je bila prijazna pa vesela.

V praznik presv. Trojice, 12. rožnika 1661, ko je bila še le v 6. mesecu, je sedela na maternem naročji; pred njima je bila podoba presv. Trojice. Mati jo pokažejo mali Uršiki, to je bilo njeno kerstno ime. Ko zagleda podobo, se izvije materi iz rok in sama, brez podpore, gre k podobi. Precej časa stoji pred podobo in jo nepremisljivo ogleduje.

Od takrat je znala že sama hoditi in stati. Do Jezusovih in Marijnih podob je imela neizrečeno veliko veselje in hrepenenje; kjer je ktero zagledala, je začela ročice po njej stegovati in ni mirovala, dokler ji je niso dali poljubiti.

Leto pozneje jo vzame nekikrat dekla seboj, ko gre v prodajalnico po olja. Prodajavec pa je bil tak, da ni dajal natančne mere; tu se oglasi nedolžno dekletce: „Bodite pravični, Bog vas vidi!“ Kupec se zelo prestraši; toliko da se straha na tla ne zgrudi.

Stara tri leta si je sestavila mali oltarček s podobo Matere Božje, ki je držala usmiljenega Jezuska v rokah. Pred to podobo je naj rajše hodila; kinčala jo je z vsem, kar so ji mati in sestre lepega dale. Večkrat se je vstopila tje pred oltarček; v svoji otročji priprostosti jela je govoriti z Marijo in Jezuskom tako zaupljivo, kakor bi bila živa pred njo. Nekterikrat je prinesla sadja, ki ga je dobila za zajutrek, ga je položila

na oltar in prosila Jezuska, naj si vzame in jé; potem se je skrila za vrata, da bi vidila, ali bo vzel; pa če je morala viditi, da ni vzel, je žalostno potožila: „Če ti ne jéš, jaz tudi ne jém.“

Ali včasih se je pa le zgodilo, da je Gospod otrokovo priprostost in pobožnost poplačal: podoba je bila res kakor oživela; Marija ji je položila Jezuska v naročje, da ga je smela objemčkat. Drugikrat je stopil s podobe na oltar ter je vzel nekaj, nekaj pa nji dal, da naj jé ž Njim.

Da se je to res godilo, pričale so njene sestre, ki so jo vedno opazovale; pravili so tudi nek duhoven, ki so jo dobro poznali, in pozneje je iz pokoršine sama zapisala. V življenji mladih svetnikov se kaj takega večkrat bere. Sej tudi z aposteljni in učenci je po vstajenji jedel in pil. Čeravno je to čudovito, vendar je lahko verjetno za vsakega, ki vé, da je Jezus, ko je bil še na sveti, ravno tako delal z ljubo nedolžnostjo, da je njegovo Serce zarés serce najboljšega očeta, kteremu se ne zdi preponižno s svojimi ljubimi otročji po otročje govoriti! Če je Jezus za nas grešnike celó sramotno na križu umerl, zakaj bi se ne ponižal do nedolžnega otroka, ki ima nekaj toliko svetost doseči? Sv. pismo pravi, da „s priprostim rad govori Gospod!“

Posebno čuditi se je bilo njenemu obnašanju do Gospoda v presv. Rešnjem Telesu. Ni bila še štiri leta stara, ko so enkrat njena mati prišli iz cerkve od sv. obhajila; ko stopijo v hišo, koj zakliče: „O kako sladka vonjava! o kako prijetna dišava!“ Čutila je v duhu pričujočnost Gospodovo, in nekaj časa kar ni mogla proč od matere.

V cerkvi je večkrat vidila sveto Hostijo z bliščečo svetlobo obdana; ali pa je Gospoda samega vidila v človeški podobi. Ko so ji mati hudo zboleli ter so jih prišli na dom obhajati, je Uršika spet vidila sv. Hostijo v neizrekljivo lepi bliščobi. Približa se duhovnu in prosi, naj bi jo tudi obhajali. Rekó ji, da je le ena sama Hostija; ali precej najde čudovito dober odgovor: „Dajte mi pa le en košček. Kakor zerkalo, če se na kosce razdrobi, vendar še v vsakem koscu kaže vso podobo, tako je tudi Jezus Kristus v naj manjšem delu sv. Hostije pričujoč; zadostuje tedaj za mater in za-me.“

Ko so bili potem mati obhajani, rekla je deklica: „O koliko lepoto ste zdaj sprejeli!“ Potlej spleza na posteljo, se pripogne čez mater proti ustom ter spet zakliče: „O kako je to prijetno dišanje!“

Ker je imela toliko hrepenenje po sv. obhajilu, ji je bilo dovoljeno pervikrat pristopiti k mizi Gospodovi,

ko še ni bila desetega leta spolnila. Pri prvem sv. obhajilu ji je bilo tako nekako gorko pri srcu, kakor bi bila kaj ognjenega zavžila, tolika je bila njena otročja ljubezen do Jezusa. Menila je, da je to vselej, toraj tudi pri vsakem drugem človeku, nasledek sv. obhajila; zato je priprosto vprašala svoje sestre, kako dolgo se čuti taka gorkota? Še le, ko so se sestre začudile takemu vprašanju, je zapazila nedolžna Uršula, da je to le posebna milost, in ni nobenkrat več o tem govorila. Prizadevala si je pa odsihdob pogostoma sprejemati sv. obhajilo, kolikorkrat ji je bilo dovoljeno.

Na tak dan, dan sv. obhajila, ji je bilo edino veselje, pred onim že pred omenjenim oltarjem bivati. Tu je bila kakor zamaknjena; tu ji je Bog dal spoznati nečimernost in minljivost vsega svetnega razveseljevanja, in dal ji je neko lahkoto, sladek nagib, vse nečimerno zapustiti in le Njemu samemu služiti.

In da bi vso njeno ljubezen še bolj za-se pridobil, je poklical Gospod k sebi njeno pobožno mater, ko je bila Uršika še otrok. Ob zadnji uri pokličejo mati še vse svoje hčere k sebi ob smertni postelji — bilo jih je pet — in s slabotnim glasom jim govorijo zadnje besede, jim naročijo svojo zadnjo voljo, rekel bi, sveti testament: „Ljubi otroci“, jim pravijo, „obljubite mi, da boste meni v spomin častile petere rane Gospodove!“ Potem jim po versti razdelijo ss. rane, in ker je bila Urša naj mlajši, izročijo ji za spomin „rano sv. strani“, ki je Jezusovemu milemu Srcu naj bližnja ter se po njej kakor iz studenca iztakajo zakladi Božje ljubezni čez vesoljni svet.

Čeravno je bila še zelo mlada, še le 4 leta stara, je bila pridna Uršika nad vso mero žalostna materine smrti; kakor bi se ji bilo zdelo, da ta zguba boče za njo začetek hudih skušnjav in nevarnosti. Pervo noč kar ni hotela v posteljo, tako zelo je žalovala; še le, ko so ji obljubili dati Marijino podobo, da bo pri nji, se je vlegla in sladko spala, tako kakor nedolžnost spi, tudi v najhujši nesreči.

Ni bilo zastoj, da se je sirotica tako po materi jokala. Po smrti tolikanj ljubljene pobožne matere se je vse spremenilo. Hčere so šle z očetom stanovat v veliko mesto Piačenco; tukaj se je začelo vse drugač, po gosposko, imenitno. Kaka sprememba za pobožno, pa še neskušeno deklico! Matere več ni bilo, ni jih bilo, da bi bili, kakor nekda, s pobožnimi pogovori in nauki čedalje bolj vzbujene občutke njenega blagega srca proti nebu obračali; mesto branja svetniških izglediv, je prišlo zdaj v hišo mnogo nepotrebnih pogovorov in nečimernih veselje.

Kakor njene sestre, morala se je zdaj imenitniše oblačiti in tako se nositi, kakor je zahtevala ravno vladajoča šega, „moda“. Ravno to pa bi ji bilo skorej v prav veliko nevarnost. Sama je pozneje o tem tako-le pravila: „Čudila sem se taki imenitnosti; kajti do tedaj smo bile le priprosto izrejevane in imenitnega življenja kar nič navajene. Pa morale smo se ukloniti očetovi volji in čedalje bolj se mi je to prikupovalo. Za delo nisem imela veliko veselja, čeravno sem v eni uri več storila, kakor so mogli drugi celi dan. Tudi mi je bilo malo mar, da bi se bila kaj naučila; kar pa sem vidila, sem vse posnemala. Postala sem vsem nadležna. Že po naravi k jezi nagnjena, sem se za vsako malenkost tako stogotila, da sem začela kar z nogami cepetati.“

Vidite, kaka vojska se je vnela v njenem mladem srcu? Vendar z Božjo pomočjo je junaško premagala skušnjave in nevarnosti ter jela čedalje bolj rasti v čednostih. Gospod je ni zapustil; dajal ji je v srce ljubezen do pokore in zatajevanja, da so ji posvetne sladnosti življenja postale zoperne. Še ko so ji mati živeli, je bila jela posnemati sv. Katarino Sijensko, sv. Rozo

iz Lime v lepem življenji, v pokorilih in zatajevanji. Rada je mislila na terpljenje Jezusa Kristusa, ki se ji je dvakrat veliki teden bil prikazal, ves z ranami obdan. To se je zgodilo, ko je bila 7 ali 8 let stara; zlasti pa se je zmiraj na boljše obračalo, ko je šla čez dve leti prvičkrat k sv. obhajilu. (Konec sledi.)

Bošćnica Leona XIII.

III.

Na taki način se potem ne smemo čuditi, da je že stara Atena, domovina modroslovja, štela le 20 tisoč mestjanov, a 400 tisoč sužnikov! Kdo li bo si glavo belil, kadar bere, da je paganski Rim premagavši sužnike, dal jih 10.000 pribiti na križ! *) Je li rimski cesar Avgust vedel, kaj da je storil, ko je sužnika dal obesiti zavoljo tega, ker mu je pojedel prepelico? Zakaj bi se čudili, kako so mogoče pogubne prekucije? Bode li nam se mar čudno zdelo, kako je to, da državljani nosijo seboj pripravljenega smodnika, ki smertne kugle saganja v kronane glave, pak da z nabrušenim nožem smertno gladijo persi svojega kralja?

Prebiraje preroka Ozeja našel sem z živimi barvami naslikano podobo, ki kaže žalostni in pogubni sad razberzdanosti ljudi. Evo je: „Sedaj stojijo okoli njih dela njihova; — vsi so kakor peč razžarjeni in požirajo svoje sodnike; vladarji njihovi padajo; nijeden izmed njih ne kliče k Bogu“. Serce človekovo postalo je „kakor golob, bedasto, brezumno“. (Osee 7, 2.) Ali mar ni tako?

Leon XIII ponovil je le to, pred čim so svarili že njegovi predniki. Njemu ni preostalo drugo, kakor samo razodeti, zakaj da so voditelji človeške osode mašili si užasa pred blagovitim opominjanjem. Ker Cerkev stališča svoje avobode ni mogla nikdar zatajiti, ne more tega storiti ne sedaj; ker je vladarje vselej opominjala na nevarnost: mora to isto varuh njenih naukov storiti posebno danes, ko je zlo doseglo svoj verhunc, kar vidi vsakdo, komur so zdrave pod čelom oči in kdor si jih sam rad ne zatiskuje.

Večni Kralj, kterege postave se s nogami teptajo, kliče Leona XIII po preroku Izaiju (58. 1.): „Vpij brez prenebanja, kakor troblja povzdiguje svoj glas“, da se zabredlo ljudstvo poverne na pravi pot. Sicer „gorje jim, ker so zašli od mene. Nevarnost jih išče, ker so mi nezvesti. Niso klicali k meni iz srca svojega, nego norčevali so se po svojih govorniških odrih; zavoljo žita in vina zbirajo se in odstopajo od mene“. (Osee 7, 13.) Ni to dobro zadeta fotografija kuge, ki se klati po svetu?

Kako tedaj bi se nevarna kuga zamogla pokončati? S čim bi se žalostno stanje človeštva dalo preobraziti? Morda bo to storila sila, meč ali strah pred časnimi kaznimi? Oh, mar ni mogoče vsemu temu ulti? Čujmo Verra, razbojnika siciljskega; poslušajmo ga, kako svoji družbi govori: „Poropali bomo Sicilijo. Rop razdelili bomo na troje. Jeden del dal bom Hortenziju, da me brani in zagovarja; drugi sodnikom, da me nedolžnega okličejo; tretjega prideržal bom za-se. Ropajmo toraj po volji. — Kaj pa pravi nasilnik Cartus? On misli: „Kralji imajo vojake, pa zato se vojskujejo. Tudi jaz imam orožene možake; vojvoda sem razbojniške čete, pa bom se tudi jaz vojskoval in pretepaj s potniki.“ — A nek socijalno-demokratiški časnik pisal je še nedavno: „Nikdo ne more od nemških der-

*) Ali je tedaj „liberalno“, da liberalni Lahi v poganstvo nazaj tiše? Vred.

žalovanj zahtevati, da bi se osirali na postave nemškega cesarstva. Oni se sicer ne bodo ustavljali očitno, vendar pa moralne dolžnosti ne pričakuje od njih... Bodo si pomagali sami; maščevalci bodo in sodniki v jedri oseb. ... Učite se lagati, ako hočete postaviti biti pokorni."

Nikjer na vsem širokem svetu ne bodeš dobil strupa zoper „morilno kugo“ človeštva. To zdravilo najde se le tam, kamor nas pošilja Leon XIII. On nas vabi v lekarnico Kristusovo. Njegovi evangelij ima toliko moč, kakoršne „ne najdeš v človeških postavah, ne v vladnih naredbah, ne v orožju vojakov“. Le evangelij, nauk katoliške Cerkve — to je zdravilo, to je postava, ki jo je vsemogočna roka sama napisala. To pravilo mora si ljudstvo načrtovati v zakoniku svoje vesti. „Ti tedaj obrni se k Bogu svojemu, varuj milost in pravico ter veruj vedno Bogu svojemu.“ (Osee 12, 7.) Le kjer prestol Božji trdnostno stoji, tam ima omahljivi sedež zemeljskega kneza stanovito podlago.

Ker so se blagi nasveti prezirali pri visokih in pri nizkih; ker je razmerje med družinami izgubilo svoj temelj: zato Leon XIII svetuje, da naj se ta reč najprevo poravná. To se pa zamore zgoditi le po poti sv. vere. Ona nerazdružljivo veže moža in ženo; ona je vladarjem kazipot do podložnikov; ona vzdržuje ravnotežje med starši in otroci, med gospodarji in službeniki; ona tolaži uboge in skerbí za nje s svojimi napravami; bogatinom pravi, da s svojim premoženjem naj pomagajo bližnjemu; ona je v obče — prava učiteljica. Potrebno je toraj, da se nauki, ki jih razlaga Cerkev, vsadijo v mlado serce nežnega deteta, ter ostanejo v njem do hladnega groba. Tako bodo vzrasli kerščanski vladarji, kateri bodo zapovedovali vestnim podložnikom. Tako bo se povernil tisti red, ki ga je oznanoval Stvarniku sveta. Moramo namreč „vediti, da Gospod vseh prebiva v nebesih, in da Bog ne gleda na zunanjo veljavo ljudi“. (Efež. 6, 9.)

Ko bi posamezniki ravnali po božji volji, takrat „bi — piše Leon XIII — v resnici bila vsaka družina nekaka podoba nebeške hiše, in prelepe odtod izhajajoče dobrote ne bi ostajale le znotraj med domačimi stenami, temveč bi se v obilnosti izlivala na države. Kajti „država je vert, v katerem samo dotlej lepo cvetje cvetè in krasno sadje rodi, dokler ga žarko solnce svete vere ogreva in tiha rosa nebeške milosti zaliva. Kakor razbeljenega železa varujte se toraj tiste roke, ktera to solnce gasi in to roso ovira; sicer bode usahnilo cvetje areče, a izginilo sadje blagostanja in napredka“. Te preresnične besede je 1850 izgovoril veliki umnik naše dóbe, J. J. Strossmayer. Srečen tedaj človek, kateri ne hodi v zbirališča brezbožnikov in ne posluša njihovih kužnih nasvetov, temuč „se derži zakona (postave) Gospodovega, ter njegove naredbe premišljuje dan in noč“. (Ps. 1, 2.)

Bodo li knezje hoteli si vterditi stolice, ki se pod njimi majajo? Bode li človeško društvo spoznalo, da brez Boga samo sebi jamo koplje? Bode li svet poslušal zdravnika, ki s toliko ljubeznijo preiskuje njegove rane? Bode li kedaj prišlo do tega, da bo Cerkev dovoljeno obvezati rane razmesarjenega Samarijanca? „Laglje boš celo mesto sozidal v zraku, kakor pa vtlemil in vzdržal društvo brez vere“, — piše modri Plutarch.

* * *

Da se ozdravljanje čem hitreje vresniči, opominja sv. Oče svoje duhovne sinove, da bi se z deviško-zapljivimi molitvami obračali do sedeža milosti Božje.

Ko je bil gerški junak Ahil ubil svojega nasprotnika Hektora, privezal ga je za kola svojega voza ter ga v znamenje slavlja smical sedemkrat okoli Trojskega

zidovja. Zvečer istega dneva pride v Ahilov šotor sivi starček Prijam golih rok in brez orožja. Prišel je, da bi si od neusmiljenega premagalca izprosil razmesarjeno truplo Hehtorjevo. Pristopivši k Ahilu poljubi mu roko ter pravi: „Premisli junak, pomisli, kako velika je žalost in nevolja moje duše, ko ljubujem desnico, ki mi je umorila najljubše dete. Daj, Ahil, verni mi telo mojega sinka!“ Ahil se razjoka ter izroči telo žalostnemu očetu. — Kaj li je bilo, kakšno orožje, kaka sila, kakšen strah, da se je omeščalo divje serce gerškega junaka? Bile so to le slabe besede ponižne prošnje! Za to „non impediarius orare semper“, — ne dajmo se strahiti pred molitvo, opominja nas modri Sirah (18, 22). S pomočjo molitve so se Ninivljani rešili pogina (Jon. 3). Z molitvo izprosili so milost očitni grešniki (Luk. 18), a razbojnik večni raj (Luk. 23). Orožje molitve bode tudi sedaj skerhalo jeklo strupenega meča; moč molitve zadušila bode smertno kroglo samokresa.

Ko bi drobni červič, kadar se mu bliža naša noga, zamogel reči: „Stoj, človek! prizanesi življenju uboge živalice!“ mar se nam ne bi noga v stopinji zapela a telo se pretreslo? A červič? — on bi zmagal. Dobri Oče nebeški pa da nam ne bi uslišal serčne molitve? „Gospodova roka se ni skenčila, da ne bi mogel dati; njegovo uho ni ognušelo, da ne bi mogel slišati“ (Ja. 59, 1). S tim pripomočkom — opominja nas Oče kerščanskega sveta Leon XIII — obrnimo se pred prestol Božji. To bode pomoč zoper trojedino kugo — komunizem, socijalizem, nihilizem, t. j. zoper odpad od Boga, zoper zaničevanje naravnih in pozitivnih (božjih in človeških) naredb. Molitev naj bode ákit, da pri vladarjih odpravi nezaupljivost do Cerkve, da se vravná pokvarjeno razmerje človeške družbe, ter da svet zopet vpogoe svoj áibki vrat pod sladki jarem Božje določbe!

M. K.

Sveta Trojica Edini Bog.

(Konec.)

Ako bi bil hotel Jezus Kristus osebno na sveti ostati in Svoje kraljestvo vladati, storil bi to ali kakor Bog, ali kakor človek: kakor Bog ne, ker Ga grešni svet v Njegovi nebeški slavi in veličanstvu gledati ni vreden, pa tudi zmožen ni; zgled nam je Njegovo spreminjenje na galilejskem hribu Taboru; kakor človek pa še manj, ker takih farizejev in pismarjev, ki so gledali Njegove čeznатурne dela in ob enem od Njega zahtevali znamenja, ter še dolžili Ga zveze s hudičem, — takih množic, kakor je bilo tistih pet tisoč ljudi, ki jih je bil Jezus na gori blizu galilejskega morja s peterimi ječmenovmi kruhi in dvema ribama nasitil, pa vendar še sili hoteli so viditi znamenje, da bi Mu verovati mogli, — takih farizejev, pismarjev in množic je, da se Bogu smili, še dandanes vse polno; in zato je Zveličar svetá pred vnebohodom izročil vladanje Svojega kraljestva na zemlji pod vodstvom Svetega Duha Svojem nezmotljivemu namestniku in drugim duhovnim pastirjem za vse čase in kraje, ter pri zadnji večerji ustanovil presveti altarni zakrament v Svoj spomin, kjer je v podobah kruha in vina po Svoji vsegamogočnosti pričujoč s dušo in s telesom, da Ga po Njegovi preveliki ljubezni do človeškega rodú v tih podobah ne samo molimo in častimo, ampak tudi živimo, da po Njegovi neskončni modrosti ravno to, kar je dobra hrana za minljivo telo za časno, bodi tudi najboljša hrana neumerljivi duši za večno življenje.

O! ako je temu tako, misli si boš, zakaj pa je zmed vseh družih vér edino le katoliška od vseh strani

zasramovana in preganjana; zasramovana pa še najhuje od sirovih priverčencev nekega arabskega blapca, kteremu je bil nestorijanski odpadenec z imenom Sergij skerpal neko zmés živinski mesenosti vgajajoče vere, s katero je potem pastir velblodov nevedne duše slepil? Le počasi, sinko Abrahamov, saj sem ti rekel malo prej, da farizejev, pismarjev in množic se ne manjka nikoli in nikjer. Bom si pa tudi mislil; sakaj, kolikor večje je zasramovanje in preganjanje svete katoliške Cerkve, toliko več resno mislečih in s božjim Duhom nadarjenih ljudi resnice prihaja k spoznanju in se povrača v katoliško vero, med tem ko si njeni zasramovalci in preganjavci zastoj nad Petrovo skalo glave razbijajo, ter dušo in telo pogubijo; med tem ko se tudi tvoj rod, zgubivši deželo mleka in medu, brez poglavarja po sveti klati, vsim narodom nadležen?

Toraj, da zveršim. Sveta katoliška Cerkve po vsem pravu kersti vsako dete, ki na svet pride, v Imenu Trojediniga Boga. Njegovemu Imenu čast, večno slavo pojejo katoliški duhovni v predgovoru sv. maše in izrekajo trikrat: Sveto. V tem Imenu sklepajo mir med sabo kristjanski kralji in cesarji. V tem Imenu se vsak dober kristjan vleže in vatane, se s Njim zaznamnja pred molitvijo in po molitvi, pred jedjo in po jedi, pred delom in po deli. Bitje Trojediniga Boga je glava in središče vseh nauk prave vere, je prvi začetek in zadnji cilj in konec vseh stvari; bodi Mu toraj čast in slava na vse večne čase. Amen.

Na Reki, 20. svedčana 1879.

Weninger.

Bratne društva in knjižnice v pomoč dušam v vica.

(Konec.)

B) V nemškem jeziku:

1. St. Benedikts-Stimmen, Lambach, Ober-Oesterreich; mesečnik, cena 75 kr. na leto.

2. Handbuch der Erzbruderschaft der ewigen Anbetung zur Rettung der armen Seelen im Fegfeuer. Lambach 1877; cena 20 kr.

3. St. Benedikts-Büchlein. Bedeutung, Ursprung und Privilegien der Medaille des hl. Benegikt, nach dem Französ. des Dom. Gueranger. Cena 60 kr. (Einsiedeln C. u. N. Benzinger.)

4. Blicke in's Jenseits von Dr. Conrad Martin, Bischof von Paderborn; 1-50 Mark. Pri Franz Kirchheim in Mainz.

5. Erbarmet euch der armen Seelen im Fegfeuer; P. Rosignoli S. J. (Ereignisse aus dem Jenseits.) Zaloga: Bonifacius-Verein.

6. Armen-Seelen-Trost; Knoll, str. 558; cena 1 gl. 38 kr. Zaloga: Auer in Donauwerth in Baiern.

7. Allerseelen-Monat; 448 str. Zaloga: Benzinger in Einsiedeln in der Schweiz.

8. Der Monat November, von P. Dosenbach. Zaloga: Herder in Freiburg.

9. Trost der armen Seelen, von Ackermann. Zaloga: Benzinger.

10. Werkstätige Blicke ins Jenseits, von Ludwig Donin. Pojasnjenje družbe in bratovšine Pariške, od visokoč. ljublj. škofijstva poterjene. Pri Baronin Constance v. Pilleradoff; Wien, I., Seilerstätte, 17; cena 35 kr.

11. Vita zur heilsamen Mahnung für die Lebenden, von Donin. Dobiva se, kakor št. 10; cena 80 kr. So

pa molitve, premišljevanja in dogodbe za vse dni v mescu, z molitvenikom za duše v vica. *)

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Iz Ljubljane. (Čast komur čast.)

„Čudna prikazen, da se mora dandanes kerščanstvo boriti proti lastnim otrokom, kakor se je nekdaj proti rabeljnom!“

Chateaubriand.

„Človek se ni razvil v naravnem ravnotežju in soglasji; za umom mu je zaostalo serce! Kaj je um brez serca! Ravnotežna morata biti, v enaki meri razvita: to je prava človeška omika. Um je storil svoja čuda, zdaj naj svoja stori — serce! Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe, naj lepša beseda, kar jih je bilo govorenih v človeškem jeziku, ta beseda se ni še vresničila; vresniči se naj in človeštvo bode na verhuncu svojega razvoja, doseglo bode svoj poklic, svoj namen.“ — „Plemenitost bodi gêslo vsakemu za-se, plemenitost naj uči, budi, širi med svojimi brati vsak izmed nas...“ itd. — Kako so lepe te besede, ki jih je zapisal „Zvon“ v 4. listu letošnjega letnika! Nekaj tednov popred sem tudi jaz nekje zapisal in podpisal enake besede: „Serca, serca naj bodo boljša, prav blaga — taka kakor jih blagruje evangelij na vseh svetnikov praznik; — potem se je nadjati jasniše prihodnosti!“

Pa vse take besede o blagovitosti in plemenitosti človeškega serca bodo ostale tako dolgo le gole besede, gluhe fraze, dokler se ljudje posamno in skupno ne poprimejo večno stalnih načel sv. vere in dokler ne začnejo po teh vzvišenih načelih misliti, pisati, delati — živeti! Vsa plemenitost serca je izrečena v desetih zapovedih, ki jih je Bog že slednjemu kot natorno postavil v serca zapisal, in ker so sčasoma človeške strasti čedalje bolj izbrisale to Božje pisanje iz serca, jih je še posebej na Sinajski gori med gromom in bliskom dal za Izraelsko ljudstvo, in Jezus jih je poterdil in razložil za vse ljudi, za vse narode.

Ker je blaženje človeškega serca, ali recimo naravnost: spolnovanje zapovedi Božjih, tako težko zavolj strasti, ki se obesijo že koj na mlado serce in ga kakor avinčena teža v neplemenitost tlačijo vse žive dni, zato je Jezus obljubil in dal svojo nebeško pomoč: postavil je sv. cerkev, njej je izročil svoje zasluženje na križu, ker je postavil ss. zakramente, njej je izročil svoj božji nauk in naročil vredovanje službe Božje in sploh bogocastja.

Kdor vestno spolnuje zapovedi Božje in cerkvene: le-ta ima v resnici blago, plemenito serce, in njegovo serce bo čedalje boljše in plemenitejše, naj živi in dela v katerem koli stanu.

Ravno v ta namen: serce čedalje bolj čistiti, blaziti ob kratkem, doseči keršansko popolnomost, ali — da govorim z besedami svetnih pisateljev — doseči naj večjo plemenitost serca, ki je na zemlji mogoča, v ta namen se je v sv. katoliški cerkvi naravno in takorekoč sam od sebe razcvetel poseben stan — samostanski. In jaz se nikogar na svetu ne bojim ter očitno izrečem: da verhunc plemenitosti, cvet blagega življenja je samostansko ali redovno življenje, zlasti če tudi (kar je skor sploh) svojo v zatajevanju pridobljeno plemenitost še med druge, posebno mlade, razširjuje s podučevanjem itd.

*) V laškem in francoskem jeziku se utegne pozneje kaj naznaniti, ako se g. pisatelju posreči kaj bolj doveršenega sestaviti.

Da se sem ter tje pripeti, da tudi v samostanu kako serce ni dovolj blago in plemenito, je mogoče in je bilo mogoče zlasti v bolj zmedenih časih: ali dobra naredba ni sama kriva, če se od vsacega posameznega ne spolnujejo njena dobra pravila. Če se ena opeka iz strehe zmuzne, še ni hiša razkrita; druga se vdene, pa je. Od tistih nevrednih pisateljev pa, kateri imajo černo navado, da v cerkvenih napravah le Judeža povsod in zmiraj vidijo, slikajo in opisujejo. enajsterim poštenim zvestim apostelnom pa le ene slike ne privoščijo, se z zamerzo proč obračamo, naj bo njihov jezik slovenski, nemški, francoski, angleški, ali kateri koli.

Če temu še pristavimo zgodovinsko dokazano resnico, da so redovi za pravo kerščansko oliko naj préd in naj zdatniše delali, in če še omenimo, da grajajo jih le tisti, kateri grajajo sploh vero in posebej sv. katoliško vero, pridemo do sklepa: vsak, kdor je za dobro in blago vnét, mora jih čislati in spoštovati: čast, komur čast!

Ali ker se ravno serčna plemenitost (Edelmuth) čedalje bolj umika s sveta, zato se redovi tolikrat napadajo in sumničijo. Ne bom ponavljal, kaj se drugod z raznimi redovi godi, pregledati hočem le, kako so se pri nas začeli obnašati nekteri do vsega spoštovanja vrednih gg. Uršulinaric.

„Tagblatt“ — hvala med drugim tudi šolskemu svetu — jih že zdaj nekaj časa pri miru pusti; začela je zdaj „Schulzeitung“, ktera rada zaničljivo pogleduje, kar je očitno vérskega. Koliko je g. Petkovšek pokazal plemenitega serca v svojem spisu: „Die Schulen der Klosterfrauen“, to naj sodijo umni čitatelji iz tega, kar nasledva. Že precej v začetku, ko govori o vstanovitvi uršulinskega reda sploh, nekako čudno zavija, ko tako blagi začetnici, sv. Angeli, pritika „Schwärmerei“! So tedaj spoštovane uršulinarice duhovne hčere „einer Schwärmerin“? Ko bi g. Petkovšek na ulicah pobral kamen, pa ga vergel v pervega človeka, ki iz cerkve pride, zato ker se je prederznil, da je šel molit, bi li bilo večje razžaljenje, kakor je to, če se upa očitno žaliti vso veliko duhovno družbo in posebej v enem mestu več ko 40 oseb, ki z vnetim srcem spolnujejo poklic, ki ga je načertala sv. devica? Stavek „wo man solchen religiösen mittelalterlichen Tendenzen gern Vorschub leistete“, bi se bil dal tudi bolj tolerantno zaviti. Zelo netočno in jako netečno je omenjen namen Uršulinskih vstavov, češ, „in welchen vermeintlich elegante Bildung und feiner gesellschaftlicher Ton erworben werden soll“. Če je s tem stavkom sploh kaj hotel povedati, je vprašanje, na kako podlago naslanja svojo terditev. Pravila, po katerih živijo in učijo uršulinarice, so znane, zato ni treba tako skrivnostno nagajivo ongoviti. O tem se berejo (v „Lehrbuch der Geschichte der Pädagogik von Dr. Albert Stückl, ki je mož učenjak, da mu malo enacih — altro che Dittes etc. — na str. 254) silno lepe besede: „Poseben oddelek namreč v pravilih daja Uršulinkam navod, kako naj vspešno podučujejo sebi izročeno mladino. Tedaj je namen te družbe otročja odgoja v znotranji šoli (Pensionat), kakor tudi v šoli, ki jo obiskujejo drugod stanujoči otroci (zunanja šola). Naloga Uršulinkam je ta, da izobrazujejo mladino duha in serce in da deklice kerščansko podučujejo, z namenom tako Boga povelicevati. Naj vse, ktere so v tej družbi, pomislijo, da imajo biti učenke po navadnem namenu Božje previdnosti gospodinje in matere, in da le v resnici čednostna in bogaboječa mati more spolnovati vse svoje dolžnosti. (Es sollen alle Mitglieder der Gesellschaft bedenken, dass die Schülerinnen gemäss dem gewöhnlichen Plane der göttlichen Vorsehung Gattinnen und Familienmütter werden sollen, und dass nur eine wahrhaft tugendhafte und gottesfürchtige Mutter

alle ihre Pflichten erfüllen kann.) Sestre, ktere so pri učenji, naj pred vsem pazijo na otroke, ter zlasti na to, da se odstrani vse, kar bi utegnulo nedolžnost žaliti, in ničesar naj ne opustijo, da spet pridobijo one, ki so se pregrešili. Otroke naj le zmérno hvalijo, da lastne ljubezni ne zbudijo. Preveč prijazne naj ne bodo do otrok, marveč pri vsej dobrotljivosti naj ohranijo častito resnoba do njih“ itd. Taki so v pravilih uršulinskih izrečeni nameni nunskih šol!

Že prav do gerla zoperno je, da ta list skor v vsaki številki nasprotni stranki, ki jo zaničljivo klerikalno imenuje, očita „Habsucht, Säckel, Sack“ in kar je tacihi posod, kamor se denar spravlja. V takem očitani se še tukaj tako daleč spozabi, da celó onim, ki se za samostan odločijo, nekaj enacega očita, ko bi vendar moral vedeti, da osebna revščina je evangelijski svet, je podlaga samostanom! V dokazovanje nasprotnega se ne spuščamo, ker o tacihi rečeh govoriti je malenkostno, če ne prihaja iz nevoščljivosti, pa od kake druge strasti; le toliko rečemo, da kateri radi drugim žepe očitajo, jih navadno imajo na svoji lastni suknji tudi prišite, in pa precej globoke. Znano je vsim, kdo je največ govoril o „žepih“, in govori še o vsaki priliki.

Kar tiče francosko kljukico „faute de mieux“, ali kar zadeva „Beruf aus Neigung und Liebe“, je gosp. P. tudi „auf dem Holzwege“. Nočem kola s kolom odvrčati, da bi komu kaj očital, toliko pa rečem: ko bi imeli vsi učitelji in vse učiteljice le vsak po dve tretjini tistega poklica, enako kerščansko ljubezen, vnemo in pridnost pri spolnovanju svojih dolžnosti, kakor imajo to v obče redovnice, potem bi smeli z veselim srcem zaklicati: blagor tebi, dežela!

Kamen „in galanter Weise aus dem Schulstaube zu heben“ na str. 86, ko g. P. sumniči učni poklic pri redovnicah, je popolnoma na napačno stran padel. Vse dame po Ljubljani n. pr. lahko pričajo, da delajo nune prav do visoke starosti, kar bi se dalo statistično dokazati in je tudi nekoliko g. P. sam dokasal, ker pozneje omenja, da so se redovniške šole od l. 1861 do 1866 (menda na Francoskem) za 3823 pomnožile, svetne pa za 854 (!) zmanjšale. Kako rade pa so svetne učiteljice pri šoli in kako dolgo menijo ostati v „šolskem prahu“, naj grejo gospodu P. same povedati, če jim je drago.

Toliko, bi mislili, da je dovelj; za zmérnega človeka že zdavno preveč. Ná, kar se vsuje v 7. štev. na str. 102–104 neotesanega psovanja, kakor toče zoper ženske redove sploh.

Kakor v strastnem govorjenju sploh, se tudi tukaj v pisanju ena in ista reč večkrat ponavlja in z raznim blatom ometuje. Bistveni obseg je pa ta-le: 1. Ženska sploh ni za šolo; in čeravno pravi g. P., da v „Sch.-Z.“ za rešenje tega vprašanja ni pravi kraj, ga vendar enkrat, pa še enkrat in pa spet enkrat rešuje; 2. „desto entschiedener“ pa terdi, da nune niso zato, češ a) „wegen ihrer nicht über-sondern unnatürlicher (sic?) Lebensweise“, b) ker se družini in državi odpovedó, c) ker je asketično življenje, češ, sunaj človeške nature, „völlig eine Krankheit“ ter se smé le v tem smislu terpeti, ker brez reakcije ni tega, kar g. P. imenuje „Entwickelungstrieb und Lebensreiz“; d) terdi, da nunske šole niso za rabo, češ, da njih odreja goji mračnost, enostranost, da je samostan „für viele Nonnen eine Art Heilanstalt für religiöse Ueberreizungen oder prosaische Uebel“, kako neki bi take bile mladini za odgojiteljice? Podtika dalje tem šolam brezmiselno blebetarijo vérskih molitev, preobkladanje s pobožnostmi, nenaturnost, prisiljenost, sgolj tlačansko berizenje na pamet. Sploh, kar se more sanikarnega, zaničljivega, napačnega misliti o šolah, to bode gotovo g. P. našel v nunskih šolah, če

tudi najberže že nikoli nobene videl ni. Sredi katoliške Ljubljane, v katoliški Avstriji (in to še celo v pedagoškem listu!) se derzno pozitivno razodenje saničevati in sametati, ko piše: „Die Wissenschaft soll zu Gott, nicht Gott zur Wissenschaft führen, so das Leben zu Gott, nicht umgekehrt“ itd.; 3. ženske, ktere so se v kterem koli samostanu učile, so tedaj zanikarne in revne stvari: a) „Es irren somit die im Kloster erzogenen Geschöpfe ohne sichere, gesunde Begriffe in der Welt herum, man hat sie zu wenig das Buch der Natur studiren lassen und der Katechismus vermag sie nicht selig zu machen“; b) tam so dobile nekakšen „Gemüth, das ein Zug von Griesgrämigkeit durchsieht! Das Herz wird nur ein Schwamm, daraus religiöse Gefühle träufeln, sie sind aber pures Wasser“!... Lep „kompliment“ n. pr. sa ljubljanske gospé in sploh matere!

Ad 1. Memogredé omenimo, da citati „Mulier taceat in ecclesia“; „Einem Weibe gestatte ich nicht, dass es lehre“, zadevajo cerkev in ne šole. Iz te zmedarije lahko že naprej sodite smedenost celega sostavka, posnetega iz framasonskih soperverskih bukev. Sicer se pa ne spuščam v to vprašanje. Ali ženske res sploh niso za rabo v šoli, kakor uči g. P.: o tem naj se zme-nita z g. direktorjem Hrovatom ter z ministerstvom; poleg tega naj mu gg. učiteljice in pripravnice spšejo pohvalno in zahvalno pismo.

ad 2. Terditev da nune niso za učenje, je pošastna neresnica, ktere naj se noč in dan sramuje g. P., in tisti, kdor mu jo je našepstal. To priča l. za Ljubljano a) šolaki nadzorniki in drugi šolaki organi, ki so se napredka od blizu že velikokrat prepričali in ga hvallili: sam sem zapisano videl, in svojim očem smé vendar vsak bolj verjeti, kakor sovražnikovim besedam; b) oni gg. profesorji na tukajšnji pripravnici, s kterimi sem imel priložnost govoriti, so mi naravnost rekli, da učenke, ki od nun pridejo, so v obče dobro pripravljene (da pa v nobeni šoli niso vsi dobri, kdo bo to boljše vedel, kakor učitelj iz svojih učenških in učiteljskih lét?); znano je, da teh učenk pri sprejemni skušnji, ki je za ženske moči dovelj težka, le maloktera slabo opravi. Kaj pa hočete g. P., še več? c) se ravna po ravno tistem učnem načertu, imajo ravno toliko ur, ravno toliko predmetov (med njimi tudi „das Buch der Natur“), so ravno tako nadzorovane, kakor svetne učiteljice, in tudi ravno tako sprašane in poterpene, stare po starem, nove po novem, — basta! Da pa je ona terditev sastran nunskih šol tudi sploh neresnična in hudobna izmišljilja, priča nepristranska zgodovina. Menim, da bo zadosti, če citiram le nekoliko stavkov (kogar sanima, lahko sam poišče in bere) iz že pred omenjene dr. Stöckelnove zgodovine: „Bis auf den heutigen Tag wirken die Ursulinerinnen fort in der Pflege der weiblichen Erziehung und ihre Opferwilligkeit, ihre Hingebung an ihren Beruf hat sich stets glänzend bewährt. Wenn man auf Seite des Protestantismus erst spät auf den Gedanken kam, dass ja die Erziehung des Mädchens am besten durch weibliche Erzieherinnen geleitet werden könne, so hat dieser Gedanke in der katholischen Kirche stets als selbstverständlich gegolten und ist auch darnach gehandelt worden. Aber es können auch blos in der katholischen Kirche weibliche Lehrerinnen sich heranbilden, die für diesen Beruf sich eignen. Die weibliche Lehrerin muss nämlich, wenn sie ihrem Berufe nachkommen soll, auf das Familienleben verzichten. Eine freiwillige Jungfräulichkeit kennt aber blos die katholische Kirche. — Wer ausser der Kirche steht, dem ist eine freiwillige Jungfräulichkeit aus Liebe zu Gott völlig unverständlich. Daher haben sich auch von jeher nur Ordenslehrerinnen bewährt. — Das Weib kann am besten durch das Weib erzogen werden....

Und der Geist der Kirche hat solche gottgeweihte Jungfrauen stets erzeugt, und auch in der Zeit, in welcher wir gegenwärtig stehen, hat es, wie wir sehen, an solchen nicht gefehlt. Die Ursulinerinnen repräsentiren in dieser Zeit das weibliche Lehramt, und das viele Gute, das sie gewirkt haben, gibt ihnen das Anrecht auf unsere volle Anerkennung.“ (Konec nasl.)

Sveta Lizabeta.

Na kraljevem stolu
Luč izhaja sveta,
Bog jo je izvolil:
Hči je Lizabeta.

Nje življenje,
Nje terpljenje
Beri, premišljaj zvestó,
Uči poti se v nebó!

Zgodaj hčerka mala
Staršev prav gorečih
Čednost je kazala,
Milost do terpečih;
Vse nje djanje,
Prizad'vanje
Gnalo jo je le k Bogú,
Ljubemu Zveličarju.

Zgodaj pa zgubila
Mater je prelubo;
Se bolj se zročila
Je Bogú za zgubo:
Mu služiti,
Ga ljubiti
Prav iz celega serca —
To je njena želja b'la.

V zakon zaročila
Z voljo se očeta,
Bogu zvesta bila
Vselej Lizabeta.
Ženin véren,
Čist in zméren,
Bil je vsmiljen vitežnik,
Grof Tirinski — Ljudovik.

Ona v vsi svetosti
Je napredovala,
V knežji visokosti
Vsa ponižna stala;
Prav bogata
Sredi zlata
Ona vbožno le živi,
Zlato revežem deli.

Vse na knežjem dvoru
Hoče čedno imeti,
In v družinskem zboru
Noče nič terpeti,
Kar žaljivo,
Spotikljivo
In pregrešno bi bilò
Čisto, kar kali okó.

O kakó molila
Je z otroci véрно,
Z zgledom jih učila,
Modro, stalno, zmérno,
Stanovitno
In očitno
Bogú dajat' dolžno čast
In zatirat' greha strast!

Jezusa življenje
V mislih ima rada,
In njega terpljenje
Lizabeta mlada
Premišljuje,
Sožaluje
Solznih ginjena oči
Vse do konca svojih dni.

V zgodaji pa mladosti
So nad Lizabeto
Prišle tud' bridkosti
In gorjé nešteto:
Žalovala
In jokala
Je, ko mož na vojsko gré,
In na tujem umerjé.

Z détetu pregnana
Mora krog laziti,
In zaničevana
Zunaj prenočiti:
Vsi premožni
Nje podložni
Se bojé ji pomagat',
Ker jo čerti možev brat!

V tugi Boga hvali,
Vdá se njega volji;
Srečna pa bo kmali,
Vrača se na bolji:
Vse svitlosti,
Visokosti
Se ji v novo podelé,
To junaki pridobé.

Pa za vse ne méní
Nič se vdova sveta,
Le ponižnost ceni
Sveta Lizabeta:
Vse bogastvo,
Veličastvo
Svoj'mu sinu prepustí,
Sama v samostan beží.

Oče zdaj kraljévi
Vse to zvé in sliši,
Noče, da je v reví,
Imeti če jo v hiši;
Lizabeta
Pa vsa vneta
Terdno sklène, govori,
In očetu poroči:

„Bolj sem srečna v reví,
Oče moj preblagi!
Kot ste vi v kraljévi
Hiši zlati, dragi:
Ne branite, —
Veselite
Se, ker vaša srečna hči
V službi Božji zdaj živi.“

Rajska ta nevesta
Malo še živela
Jezusu je zvesta,
Njemu hvalo pela;
In v prikazni
Prav prijazni
Jezus sam pové ji zdaj:
Pojdi z mano v sveti raj!"

Svitoslav.

Sveto Detinstvo.

(Dalje.)

Dostikrat slišimo reči tega ali drugega: „Kako vesel bi bil jaz, ko bi vedel, da sem kako dušo rešil in k Bogu pripeljal, kjer bi se zdaj veselila in za me prosila.“ Glej, ljubi bralec, ni ti treba iti za misijonarja, zadosti je resnična volja; pristopi v družbo sv. Detinstva in rešil boš mnogo duš z molitvijo in z milodari. Ud te dobre naprave pa zamore biti vsak keršen otrok in vsak odrašen kristjan ter k temu ni potreba drugega, kakor da se vsak dan moli „Češena si Marija“ s pristavkom: „Sveta Devica Marija, prosi za nas in za uboge neverske otroke.“ Ako je otrok, ki v to družbo vstopi, še čisto mlad, zamore mesto njega kdo drugi to molitvico opraviti. Dalje ni treba drugega daru, kakor dati na mesec po dva solda, kar se oddaja ali čast. gospodu fajmoštru Jurju Krašovcu v Šmartnu pri Kranju, ali pa vredništvu „Zgod. Danice“, kjer se tudi v to družbo vpisuje. Ti darovi se potem pošljejo glavnemu vodstvu tega društva v Solnograd, od tod pa v Pariz, od koder se v velikih zneskih razpošiljajo dotičnim misijonarjem v neverskih krajih. Ako kdo več podeli, postane dobrotnik te lepe naprave. Kdo bi pa tudi ne podaril rad kacega daru, ako sliši, da v krajih, kjer otroke v sužnost prodajajo, se za 10 gold. 50 kr. odkupi en otrok; po mnogih krajih, zlasti kjer lakota pritiska, pa še celó za malo soldov? Zopet v drugih krajih, kjer nevéni starši izpostavljajo svoje otroke, katere pa potem misijonarji in usmiljene sestre sprejemajo v svoje vstave, pa ni potreba drugega, kakor toliko pripomočkov, da jim zamorejo skrbeti za hrano ter lepo keršansko odgojo. Glej, v malo letih si že lahko iz sužnosti odkupiš otroka, kateri utegne pozneje sam postati misijonar ter goreč oznanovalec sv. vere, ali sploh kak velik dobrotnik človeške družbe med pogani samimi. Ali te ne bo veselil tolik sad tvojih majhnih darov? Otroke smerti rešiti, v otroke Božje preroditi, po keršansko odrediti, odtergati jih peklju in satanu ter jih pridobiti za nebesa in Boga, ali ni to lepo in imenitno delo?

Kdor to le količkaj pomisli, pa pri vsem tem mlačen in merzel ostane, ta nima človeškega, nikar že keršanskega serca.

Starši, dajte otroke zapisati v družbo, katera je, kar pravi že ime „Detinstvo“ samo, ustanovljena posebno za otroke, v družbo, ki so jo škofje ustanovili, papeži poterdili ter jo zlasti sedanji čas vsemu svetu gorko priporočili in jo bogato z odpustki obdarovali. Po Franciji, Belgiji in drugih deželah se po „sv. Detinstvu“ veliko tisoč milodarov nabere za reševanje neverskih otrok ter za razširjanje sv. vere. Otroci, te male, slabe stvarice pred svetom, so po besedah sv. Pavla posebno od Boga izvoljeni, da bi s svojimi molitvami to, kar je močno pred svetom osramotili, veliko še poganskih narodov spreobrnili k pravi veri ter pripeljali k življenju, kakoršno se spodobi človeku, kateri je podoba Božja. In da otroci res kaj takega dosežejo, si lahko že vsak sam misli. Ako namreč Bog usliši molitev skesanega grešnika, koliko prej in raji bo uslišal molitev nedolž-

nih otrok, katere je Kristus, ko je še vidno na zemlji bil, tako ljubeznjivo blagoslavljal ter jih močno v varstvo priporočal, da bi ne bili pohujšani. „Danica“ bo izmed mnogo drugih prinašala tudi več tacih zgledov, le pridno jo berite ter nikar ne prezirajte spisov s naslovom „sv. Detinstvo“. (Dobro in želeti je, da bi se tudi knjižica „Misijon otrok“, razširjala in prebirala; v prihodnje nam je pričakovati še več drugih enacih knjižic tudi v slovenščini, zlasti ako bo število udov dela sv. Detinstva naraščalo.) Vedite, da s tem društvom se ne pomaga le neverskim otrokom, to društvo ali delo je silne koristi tudi vsi keršanski mladini. S tem, da otroci molijo za nesrečne neverske otroke ter za nje darujejo mali darek (2 solda na mesec), se tudi sami vedno bolj in bolj navzemajo keršanskega duha, se vadijo v ljubezni do bližnjega, v pokoršini do staršev in viših itd.; sv. vera se v njih mladih srcih vedno bolj in bolj vterjuje, kar je tako silno potrebno zlasti današnji dan, ko je keršanska mladina izpostavljena tolikim nevarnostim zgubiti naj dražji nebeški zaklad sv. vere, zaiti na krive pota ter zabresti v naj ostudniši pregrehe. Pač so resnične besede ameriškega misijonarja: „Ne vé m odločiti, komu delo „sv. Detinstva“ bolj koristi, ali nevernim ajdovskim otrokom, ali otrokom keršanskih staršev.“ In vsega pomislika je vreden tudi nauk skušenega dušnega pastirja: „Duhovni in tudi svetni učeniki, kateri hočejo sebi izročeno mladino po keršansko izrežati, si v dosego tega namena ne morejo boljšega pripomočka izvoliti, kakor je ta, da pri nji vstanové delo „sv. Detinstva“.

Razgled po svetu.

Sv. Oče so Henr. Fournier-u, francoskemu poslacu pri visoki Porti, podarili red. sv. Gregorija Vel. To pa za njegovo prizadevanje pri visoki Porti, da se je srečno končalo armensko razkolništvo na Jutrovem, ter je pregnani katol. patrijarh Hassun od sultana zopet poterjen, armenski razkolniški patrijarh se s kat. Cerkvijo zopet zedinil in valed tega pridobljenega tudi veliko razkolniškega naroda za katoliško Cerkev. Francija, če tudi je domá močno jakobinarska, pa vender sunaj veliko dela v prid katoliške Cerkve.

Napad na ruskega cara. Velikonočni ponedeljek okoli devetih dopoldne je v Petrogradu neki človek v uniformi štirkat zaporedoma revolver sprožil na ruskega cara, ko je bil le-tá na sprehodu v bližavi zimskega dvora. Memogredoči in straža so precej zagrabili hudodelnika, ki je pri tem še enkrat vatretil, vendar cesarja nič ni zadel, temuč le nekdo bližnjih je bil v lice malo oplazen. Napadnik, boje finančni sluga Sokolov, se je hotel potem sam s strupom umoriti, pa to so odvernili in odpeljali so ga v peter-pavelsko terdnjavo. — Ta grozovita novica je ves svet pretresla in vsi vladarji s sultanom vred caru čestitajo, da je odšel najhujši nevarnosti. Prežalostna dogodba je doslednost novošeg-nih očitnih vravnáv; večidel ima zmota enako — in velikrat veči pravico kot resnica: gospa zmota pa s tem nikoli ni zadovoljna, kajti ona sama hoče gospodovati: nad zvezde postaviti svoj sedež. Dokler svet zopet ne sprejme papeža in njegovih nauk, bo smeraj huje; brez papeževega rešenja ne bo rešenja.

Francoska republika je po ministru za notranjstvo ukazala vohuniti pridigarje po cerkvah! Se vé, to so nevarni ljudje — vse drugač kot jakobinarski klavei visokih vradnikov in vladarjev! Svet je bil in bode vertoglav.

Cvet in sad sveste molitve.

Zahvala.

Na prošnjo Marije in sv. Očeta Pija IX je mala deklica božjasti rešena. Vedno češena N. lj. G. presv. Serca!

Iz Ljubljane po g. J. Rozmanu, 16. m. trav. 1879.

Prošnje.

Skerbna mati priporoča svojo hčerko Naši ljubi Gospej presv. Serca v posebno varstvo. — Ubog šolarček priporoča svojega očeta Naši ljubi Gospej in sv. Jožefu, da bi opustili neko hudo navado, katera je vzrok velike revšine in strahu v družini. S teto prosiva ude te bratovšine, da bi pomagali doseči to milost. — Mladeneč, že nekaj mescev na persih hudo bolan, pri katerem ni zdatne pomoči od zdravniške strani, se serčno priporoča bratovski molitvi N. lj. G., da bi mu Ona sprosila ljubo zdravje, ako je duši v zveličanje.

Bratovske sadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec mali traven 1879.

I. Glavni nameni: Spreobrnjenje terdovratnih grešnikov in sploh prav obilen sad sv. leta.

II. Posebni nameni:

22. mal. travna. Ss. Soter papež muč. 177 in Kaj papež, Dalmatince in sorodnik Dioklecijanov, muč. okoli l. 296. Priporoč.: Cerkev na Rimskem in Dalmatinskem. Zatrene ostudnih pretepev. Spreobrnjenje tistih, ki Božjo službo zanemarjajo.

23. Sv. Vojtěh (Adalbert), škof v Pragi, muč. l. 997. Priporoč.: Cerkev na Češkem. Spreobrnjenje ponočnjakov. Zatrene kletvinje.

24. Sv. Juri, vojšak pod trinogom Dioklecijanov, je brez števila muk preterpel za sv. vero okoli l. 290. Priporoč.: Vojaški mladenči za vero, čednost, službo Božjo. Sadežem vgodna spomlad. Spreobrnjenje pijancev.

25. Sv. Marka evang., učenec sv. Petra. Današnja procesija je bil zapovedal sv. papež Gregorij l. 590 soper kugo. Imenujejo se današnje molitve „litanijae majores“, večji litanije ali prošnje, ker imajo začetek od večji Cerkve, ki je ravno rimska. Verniki naj bi se soper obilniše poprijeli procesij, ker po očitnih in skupnih molitvah se veliko od Boga sprosi, zlasti tudi odvernitev nesanih bolezni, kakor kuge, kolere, davice (difterite) itd. — Priporoč.: Cerkev v Egiptu. Dar molitve. Odvernjenje nesanih bolezni.

26. Sv. Klet, tretji papež in muč. l. 91, in sv. Marcellin papež, krivično zatožen, da je daroval malikom, ki je tudi kri prelil za sv. vero l. 304. Priporoč.: Pravice sv. Očeta. Šolska mladina za strah Božji. Živa vera.

27. II. nedelja po vel. noči. Evang.: Jezus dobri Pastir. Sv. Cita devica, dekla l. 1272. Priporoč.: Kersanski posli za čednost in živo vero. Bolniki. Cerkev v Bulgariji in sploh na jugu.

28. Sv. Vital misijonar, mučen l. 171 v Raveni. Priporoč.: Spreobrnjenje divjih sovražnikov sv. vero. Bolni in umirajoči. Duše v vicah.

29. Sv. Peter Veronec, ubit od krivovércev katarov l. 1252; kličejo ga na pomoč soper bolečine v glavi. Priporoč.: Spreobrnjenje turkov in arabov. Razuzdana mladina. Ubogi starčki in vdove.

30. Sv. Katarina Sienska, redovnica 3. reda sv. Dominika l. 1380. Priporoč.: Deviški stan. Otročiči. Spreobrnjenje poganov. Vsi bratovšini priporočeni.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. 16. t. m. so bili cerkveno vmesteni: Prečast. gosp. Ant. Mlakar ko kanonik v Novem mestu; č. g. Jan. Dovič ko fajm. za Merno peč; č. g. Fr. Dolinar za Horjul.

† G. Peter Kozler, mnogoznani, blagi domoljub, je po dolgi bolezni preteklo sredo umerl. Bog mu daj večni mir.

Č. g. Fr. Vidic, kaplan pri sv. Ignaciju, Ljubljancan, je postal dekan v Kanalu.

Za slavno 25letnico Njiju cesarskih veličanstev povsod pripravljajo razne slovesnosti itd.

Iz Tersta. Nj. veličanstvo so tukajšnjemu semenišču podarili 3000 gl. Bog jih blagoslovi za tako velikodušni dar.

Poslednje novice. Čudne reči se motajo v Egiptu. V dolgovih zakopani namestni kralj Ismail je Angležem in Francozom (drugi pravijo: judom) tako zlezel v pesti, da je tudi par ministrov imel iz teh narodov, katerih pritiskanja pa ni mogel prenašati in jima je vrata pokazal. Ker sta pa Anglež in Turk tako priserčna prijatelja (?), je Anglež Ismaila pri sultanu zatožil, in zdaj sultan Ismaila boje celo odstaviti žuga in mu za naslednika poslati Halim paša v Aleksandrijo. Tudi ministri v Carigradu so zadovoljni s tem, naj se postavi v Egiptu začasna vlada ter se preišče pismo (ferman), po katerem je vstanovljena dedna pravica. Francija hoče delati v edinosti z Anglijo v tej zadevi.

Duhovske spremembe.

V Terzaški škofiji: Č. g. Valentin Orel, župnik v pokoju, je umerl 4. t. m. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za poškodovane s povodnijo na Notranjskem: Zagoriški Andrej 5 gl.

Za katoličanstvo in katoličane v Bosni: Zagoriški Andrej 10 gl. — Č. g. Val. Lah 10 gl. — Neimen. 5 gl.

Za cerkvico Marije Device na Pertovcu: Č. g. Fidel Okorn 5 gl. (Poslali bodemo č. g. župniku v Selce. Vr.)

Za sv. Očeta: P. Melhar 25 sld.; L. Žigman 20 sld.; M. Bakše 60 sld.; J. Nadlišek 1 gl. sv. Očetu za pirhe; družina Šušteršičeva 5 gl. 30 kr. — Neimen. g. bogoslovec v znamenje ljubezni do namestnika Kristusovega — 1 gl.

Za Božji grob v Jeruzalemu: Po č. g. L. Alešu župniku 4 gl. 50 kr. — Iz Kersnic č. g. fajm. z duhovnijo 1 gl. 70 kr. — Od predmestne fare M. D. Označenja 6 gl. — Po č. g. J. Dolencu 7 gl. 70 kr.

Za sv. Detinstvo: Neimen. 5 gl.

Za škofa Daniela Kombonia in misijone v srednji Afriki: Zagoriški Andrej 10 gl.

Pogovori s gg. dopisovalci.

Gospa Ter. R. pri Jez.: Bode se opravilo po naročilu. — G. J. Kr. v Šm.: Prav prav kmali.